

aan: Kopgroep Gaswinning

van: (10)(2e)

datum: 16 oktober 2015

betreft: Belangrijkste punten uit overleg met ministerie van EZ op 15 oktober 2015

Aanwezig vanuit ministerie EZ: Meindert Smallenbroek, (10)(2e), (10)(2e)

Aanwezig vanuit overheden regio: Johan Koopmans, (10)(2e), (10)(2e) en (10)(2e) (10)(2e) (provincie Groningen), (10)(2e) (gemeente Delfzijl), (10)(2e) (gemeente Groningen).

Agenda

1. *Opening en voorstelronde*
2. *Planning besluitvormingsproces*
3. *Stand van zaken bouwnorm, NPR en besluitvorming*

1. Meindert Smallenbroek geeft aan dat het ministerie van EZ (Directie energie en omgeving) werkt aan het beter neerzetten van het proces. Daarin zijn al slagen gemaakt. Het streven is om rust te creëren en het vertrouwen te herstellen zodat bestuurders op een goede manier keuzes kunnen maken. Vanuit publieke zaken moeten wij het goed doen, aldus Smallenbroek.

Dhr Smallenbroek is directeur Energie en leefomgeving van het ministerie, (10)(2e) is projectleider aardbevingen en (10)(2e) technisch adviseur.

2. Proces naar het gaswinningsbesluit.

(10)(2e) licht de planning toe. De belangrijkste pijlers voor het wijzigingsbesluit zijn het advies van SodM over een niveau van verantwoorde gaswinning (begin december) het eindadvies van de commissie Meijdam over een acceptabel risiconiveau (begin december) en het advies over de omkering van het gassysteem (eind november). In de Stuurgroep NCG is op 30 september door vertegenwoordigers van het ministerie van EZ een presentatie gegeven over de omkering van het gassysteem. Een consultatieversie is nu op internet beschikbaar. Het komende ambtelijke overleg (2 november) kunnen we hierover verder praten. Tweede pijler is het advies van de commissie Meijdam. Half november komen ook de NAM-rapporten beschikbaar.

De NPR verloopt via de NEN en verschijnt (na enige vertraging) waarschijnlijk eind oktober. Er zal dan ook een tussenadvies van de commissie Meijdam komen. Het Haagse deel van de NCG volgt het logistieke proces van de NPR (wanneer bekend etc). Tijdens één van de volgende overleggen zal worden gesproken over het formaliseringstraject van de NPR en het op norm brengen van de gebouwen in de praktijk. EZ zal hiertoe contact opnemen met BZK en NCG.

In de planning ontbreekt nog het advies over een MKBA. EZ zal aan de minister adviseren om een maatschappelijke kosten/batenanalyse (mkba) uit te laten voeren in het gaswinningsdossier. Het eerdere product van de mkba (uitgevoerd door NAM) was onvoldoende. Het kan een interessant hulpmiddel zijn om de besluitvorming te rationaliseren, aldus Smallenbroek. Als de minister instemt, wordt de vraag uitgezet bij het CPB. Dit zal dan voorjaar 2016 gereed zijn, ter voorbereiding op het winningsplan van 1 juli 2016.

3. Presentatie veiligheidsnormen. (10)(2e) schetst de stand van zaken van verschillende issues over veiligheid.

- PGA-kaart.

Er zijn nu twee methodes om tot een PGA kaart te komen: de KNMI methode op basis van de plaatsgevonden bevingen en de modelmatige aanpak van de NAM. Tot nu toe maakte het KNMI de kaart voor de NPR bouwrichtlijn voor aardbevingsbestendig bouwen. Men wil zo snel mogelijk komen tot standaardisering van de gebruikte pga kaart voor de NPR. Dit betekent dat in de witte versie van de NPR voor de laatste keer de KNMI methode zal worden gehanteerd. Daarna zal overgegaan worden tot het maken van de pga-kaart volgens de modelmatige aanpak van de NAM. Hierin zal de ondiepe ondergrond worden meegenomen. De verwachting is dat daardoor de contouren grilliger zullen worden .

- De methodiek van de nam wordt leidend (nl nu de beste methodiek). Dat is wel lastig aangezien het vertrouwen in de NAM minimaal is. Moeten we over nadenken, aldus (10)(2e) ;
- Hantering van een overschrijdingskans van 0,2% per jaar;
- Er moet een beleidskeuze komen voor het te hanteren tijdvak: 3 jaar, 5 jaar of de duur van de productie. De weergave kan uniformer qua ondergrond, contourinval, kleuren etc.
- De frequentie van de updates. Hoe vaak komt er een update beschikbaar?

Met name het tijdvak is hierin belangrijk. Als een te klein tijdvak wordt gekozen (dat wetenschappelijk het meest betrouwbaar is) kan mogelijk de toename van het seismisch moment onderschat worden waarmee de dreiging zal worden onderschat. Dit zou kunnen resulteren in een latere kaart met grotere dreiging. Dat is een onwenselijke situatie. De versterkingsopgave moet gebaseerd zijn op de maximale dreiging.

De kopgroep wordt uitgenodigd mee te denken over de uniformering van de PGA-kaart.

De (nieuwe) KNMI-kaart is gevalideerd in Amerika en wordt binnenkort openbaar.

- Fragility: Door onderzoek met het huis in Italië blijkt dat de fragility-curve (kwetsbaarheid) gunstiger uitvalt voor dit type huizen. Uit het onderzoek van de NAM zal moeten blijken of dit voor alle typologieën gebouwen zo is.
- Normen: Smallembroek verwacht dat Meijdam 21/10 met zijn advies komt. Dat zal niet afwijken van zijn eerste advies: 'Hanteer als norm voor nieuwbouw een individueel risico van 10^{-5} en ga voor bestaande bouw tijdelijk uit van de norm 10^{-4} . 10^{-4} is de grenswaarde'. (10)(2e) benadrukt dat in de bouwwereld de termijn van 5 jaar gebruikelijk is om gebouwen op norm te brengen. De kopgroep concludeert dat in Groningen dus dezelfde risiconormen gelden als in de rest van Nederland. Het is de opdracht om te kijken waar we nu staan en hoe we (met welk beleidskader) uitkomen bij deze normen. Ons signaal dat sprake kan zijn van interpretatieverschillen over de normen, neemt EZ mee richting de NCG en BZK. EZ nodigt (een delegatie van) de kopgroep uit om een overleg hierover bij te wonen.
- Mmax (zwaarte aardbevingen): Hoewel dit leeft bij de inwoners, vindt onderzoek hiernaar pas in voorjaar 2016 plaats mbv nationale en internationale experts.

- Omkering systeem: Door omkering van het gassysteem zullen er meer fluctuaties in de winning uit het groningenveld optreden. Wat de effecten op de seismiciteit hiervan zijn wordt door NAM en SodM verder onderzocht. (10)(2e) vermoedt dat deze instanties met verschillende scenario's komen, maar in alle gevallen zal je moeten fluctueren.

4. Ten slotte: De kopgroep wil van gedachten wisselen over gedeelde beelden over normen en beleidskader. Welke kant moeten we op gaan? Op 21/10 adviseert de heer Meijdam de minister. De Kamerbrief gaat eind oktober uit. Het zou goed zijn om dit bestuurlijk én communicatief te delen. EZ zal de heer Meijdam vragen om zijn advies op 26 oktober toe te lichten op het overleg van de bestuurders op Ekenstein.

Het eerstvolgende overleg vindt plaats op 2 november in Groningen. De agenda zal in onderling overleg worden opgesteld.